

Krönika

Karin Thunberg: Kvar blir frågan: Vad vi gör med våra liv?

Foto: Annika af Klercker

Nej, livet är inte den raksträcka som vi ibland vill tro. Snarare en massa lösa händelser, minnen och drömmar som det gäller att foga samman till en helhet. Som i nya filmen "Skärvor".

Karin Thunberg

Publicerad 2024-04-14

Det är möjligt att uttrycket "lägg ägg" inte finns kvar. Hur som helst la vi inga i påsk. Vi la ett furugolv i det nybyggda gästrummet. Inga bräder räckte för hela längden. Det blev till att skarva; det vill säga att såga och limma ihop lösa delar. När jag efteråt såg det färdiga resultatet insåg jag att det var de som gav golvet liv. Just skarvarna.

Väl hemma såg jag Sara Broos nya film ”Skärvor ”och insåg att hon skapat en poetisk filmberättelse av det jag kände på mitt golv. Att livet inte är den där raksträckan som vi ibland får för oss – eller drömmer om. Snarare fogas bit efter bit samman till år som rinner iväg. Ibland med någon form av konsekvens och sammanhang. Andra gånger till synes obegripligt och helt oförutsägbart.

Men det är skärvorna tillsammans som ger livet dess lyster.

Hennes film kan ses som en resa. Från unga Sara som mår psykiskt dåligt och far ut i världen med sin kamera till den hon är i dag. Mörka bilder tätt intill ljusa, krigets helveten följt av barn som jagar såpbubblor.

Människor flimrar förbi, från världens alla hörn. Allvarliga ögon tittar in i kameran, håller fast blicken. Längre. Det går att spegla sig i deras ögon, fundera på frågan som återkommer: Vad är lycka?

Eller det som är ännu svårare att besvara:

Vad gör vi med våra liv? Med vår tid?

Jag sitter i en röd biofåtölj och undrar varför jag sprungit så fort genom år och liv. Vad var det jag skulle hinna? Inte missa? Och kommer jag någonsin fram till den plats, den stund, där jag kan känna: Det var hit jag skulle nå.

Naturligtvis inte. Målnöret har hela tiden flyttats framåt.

Jag tänker på min mamma, en av 50-talets hemmafruar. Hon som blev min motbild. Aldrig, aldrig skulle jag bli som hon; ofri och ekonomiskt beroende.

(Så, rent parentetiskt, släng er i väggen, alla ni som gått på ”soft-girl-trenden”. Det är, jag kan lova, varken mjukt eller gulligt att sakna egna pengar, egna valmöjligheter. De som kände det in på bara skinnet är döda, men ni kan fråga oss som var deras döttrar.)

Fortsättningen – att jag trots jobb, karriär och löneförhöjningar – rusade vidare kan inte ha någonting med mamma att göra. Det finns en brytpunkt när vi får ta eget ansvar för våra liv.

2016 gjorde Sara Broos en film om sin mamma, konstnären [Karin Broos](#). Den hette ”Speglingar” och jag minns att vi träffades inför premiären.

Nu letar jag fram intervjun, ser hur Sara talar om strävan att nå ner till de grundläggande teman som alla människor delar. ”Som att vi bär på samma längtan efter att bli älskade, för dem vi är. ”

Hon citerade också sin vän och mentor Stefan Jarls råd ”Ät inte hjärtat.” Vilket betyder att man inte måste berätta allt, inte gå in i alla rum. ”I en sund relation måste något få förbli heligt, hemligt. Och allt går inte att förstå, hur mycket man än pratar.”

Just den förmiddagen som vi träffades, det minns jag mer än Sara Broos ord, skulle jag ha följt en älskad väninna till sjukhuset. Jag kom efteråt, i taxi. Vi satt i ett dagrum och enades om att hon bara skulle vara inlagd tills man fått rätsida på hennes medicinering. På film skulle det ha sett ut som en ljus stund. Inom oss något annat, mörkare. Nog tror jag att även min väninna anade att hon aldrig mer skulle få komma hem.

Så blev det också. Två månader senare var hon död.

Snön föll när jag kom ut från biografen efter att ha sett "Skärvor". Världen har varit ovanligt kall och mörk denna april 2024. Men framför mig på Götgatan sträckte ett litet barn sina händer rakt upp mot himlen för att känna på snöflingorna.

Vad är lycka? Vad gör vi med våra liv?

Frågorna känns viktigare än någonsin.

Värviktig på Waldemarsudde:

Jag har alltid – sedan jag skrev en monolog om henne till Uppsala stadsteater – tänkt att det var något sorgligt över Marie Krøyer. Den talangfulla konstnären som efter giftermålet med PS Krøyer slutade måla. Blev hans musa och husa. Innan hon föll för näste kulturman, Hugo Alfvén. Nu visas hennes konstnärskaps fulla bredd på Waldemarsudde. Också som formgivare och designer. Så intressant – och vackert.

Karin Thunberg
